USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Josefa Baxy, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka (soudce zpravodaj) a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatele: **Ing. Miloň Slabý,** zastoupený JUDr. Stanislavem Polčákem, advokátem se sídlem Řehenice 10, Pyšely, a účastníků řízení: **1) Státní volební komise,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, **2) Ing. Ondřej Babka, 3) Karla Maříková,** a **4) MUDr. Jaroslav Dvořák,** o návrhu na neplatnost volby kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 8. a 9. října 2021,

takto:

I. Návrh se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Volební stížnost

[1] Návrhem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 22. října 2021 se navrhovatel domáhal, aby soud vyslovil neplatnost volby kandidáta Ing. Ondřeje Babky, zvoleného v Jihočeském kraji na kandidátní listině ANO 2011, a aby byl za zvoleného prohlášen kandidát Ing. Miloň Slabý, kandidující za koalici PIRÁTI a STAROSTOVÉ v kraji Vysočina, tedy sám navrhovatel. Alternativním petitem se domáhal, aby soud vyslovil také neplatnost volby kandidátky Karly Maříkové, zvolené v Karlovarském kraji a kandidáta MUDr. Jaroslava Dvořáka zvoleného ve Zlínském kraji, v obou případech na kandidátní listině Svoboda a přímá demokracie (SPD), a aby byla za zvolenou za tentýž subjekt prohlášena kandidátka Mgr. Petra Svedíková Vávrová, MBA, kandidující v Jihomoravském kraji, a kandidát Ing. Pavel Jelínek, Ph.D., kandidující v Olomouckém kraji.

[2] Svou aktivní legitimaci k podání uvedeného návrhu opřel o skutečnost, že byl uveden jako kandidát č. 4 na kandidátní listině volební koalice „PIRÁTI a STAROSTOVÉ“ v kraji Vysočina a návrhem se domáhá vyslovení svého zvolení. Hájí tedy své právo být volen a zvolen dle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť

má za to, že byl ve volbách zvolen poslancem. Zákonnou úpravu aktivní legitimace dle § 87 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon"), nutno vyložit tak, aby mohl hájit své ústavně zaručené právo na výkon mandátu, který podle svého názoru získal ve volbách. Je obtížně představitelné, že by ústavně zaručené právo bylo s odkazem na procesní pravidla jednoduchého práva vyloučeno ze soudní ochrany, a došlo tak k nepřípustnému odepření spravedlnosti. Opírá se také o nové pojetí druhého skrutinia ve volebním zákoně, jež má celostátní dopad, takže je možné dovodit jeho návrhové právo z toho, že je jako občan zapsán v příslušném stálém seznamu voličů.

[3] Státní volební komise (dále též „SVK") nesprávně aplikovala pravidla volebního zákona a provedla chybný výpočet výsledků voleb, zejména v rámci druhého skrutinia. Státní volební komise vyložila pravidla volebního zákona tak, že nerespektovala výslovné znění zákona a dotvářela jej svým postupem, který popírá účel novely volebního zákona č. 189/2021 Sb. ve světle nosných částí nálezu Ústavního soudu ze dne 2. února 2021, sp. zn. Pl. ÚS 44/17, č. 49/2021 Sb. Z něj plyne požadavek, aby mandáty přidělené kandidujícím stranám co nejvěrněji odrážely hlasy voličů vzhledem k celostátnímu výsledku voleb. Státní volební komise však dospěla k závěrům, které v rámci druhého skrutinia fakticky nijak nezohledňují celostátní výsledek voleb při korekci výsledků přidělení mandátů v prvním skrutiniu.

[4] Navrhovatel proto předložil soudu vlastní výpočet mandátů odrážející jeho vlastní postup podle volebního zákona, jehož aplikací dospěl k odlišným výsledkům voleb z hlediska přidělení mandátů. Jelikož dopad druhého skrutinia je celostátní a má odrážet vůli voličů, je nezbytné provést přezkum výpočtů a postupu SVK a výsledná zjištění promítnout do výsledku voleb. Konkrétně brojí proti tomu, že ačkoli vítězná volební strana, tedy koalice SPOLU, získala nejvíce volebních hlasů, konkrétně 1 493 905, bylo jí přiděleno o jeden mandát méně (tj. 71 mandátů) než druhé volební straně v pořadí, tedy hnutí ANO 2011, které za 1 458 140 hlasů dostalo 72 mandátů.

[5] Úprava vyjádřená v § 48 a § 50 volebního zákona vede podle navrhovatele k tomu, že se ve volebních krajích rozdělují výhradně ty mandáty, které kandidující subjekty získaly postupem dle § 48 odst. 2 volebního zákona, a zbytek je následně předmětem druhého skrutinia. Státní volební komise však namísto počtu mandátů určeného dle § 48 odst. 2 volebního zákona využila počet mandátů přidělených krajům po korekci podle § 48 odst. 3 volebního zákona, tedy stejný počet, který je použit v § 50 odst. 2 volebního zákona při výpočtu krajského volebního čísla. Podle navrhovatele však má být při postupu podle § 50 odst. 4 volebního zákona použit výchozí počet mandátů zjištěný v § 48 odst. 2 volebního zákona a dále neupravovaný. Úmysl zákonodárce použít v § 50 odst. 4 volebního zákona jen „zaručený", tedy „celý" počet mandátů připadající kraji směřuje podle navrhovatele k tomu, aby zbylo více mandátů pro celostátní vyrovnávání ve druhém skrutiniu, což je obzvláště vhodné kvůli nestejným krajským volebním číslům. V situaci, kdy lze uplatnit dva rozdílné výklady volebního zákona, je nutné upřednostnit takový výklad, který je ústavně konformnější a který i do budoucna bude umožňovat žádoucí prostor pro nepochybně nutný vyrovnávací efekt zákonných pravidel odrážející krajské volební výsledky vůči celostátním volebním výsledkům.

[6] Navrhovatel proto předestřel soudu výpočet, podle nějž mělo být v prvním skrutiniu přiděleno jen 193 mandátů. Následné rozdělení zbývajících sedmi mandátů ve druhém skrutiniu pak vede k tomu, že právě jemu má připadnout mandát, a není tedy prvním náhradníkem, ale zvoleným poslancem. Prvním náhradníkem se v jeho volebním kraji Vysočina stane kandidát pod pořadovým číslem 6, oproti tomu politické hnutí ANO 2011 ztratí mandát v Jihočeském kraji pro kandidáta číslo 5, který se stane prvním náhradníkem. Rovněž zjistil rozdíly v přidělených mandátech u volební strany SPD, kde by mandát měl získat v rámci Olomouckého kraje kandidát s pořadovým číslem 2, a prvním náhradníkem se tak stane kandidát s pořadovým číslem 3, a v rámci Jihomoravského kraje získá mandát kandidát s pořadovým číslem 3, a prvním náhradníkem se tak stane kandidát s pořadovým číslem 4, oproti čemuž mandát za SPD ztrácí ve Zlínském kraji kandidát s pořadovým číslem 2 a stává se prvním náhradníkem, zatímco v Karlovarském kraji SPD nezíská žádný mandát. Z toho plyne jeho návrhový petit, jehož základní část se omezuje na výměnu jeho mandátu za mandát kandidáta hnutí ANO 2011 v Jihočeském kraji, alternativní petit pak zohledňuje i přesuny mandátů napříč kraji pro poslance zvolené za SPD.

II. Průběh řízení

[7] Podle § 90 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, jsou účastníky řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba byla napadena. Příslušným volebním orgánem je pro celostátní volby SVK (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. prosince 2004, č. j. Vol 13/2004 - 91, č. 472/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud jí nicméně nezasílal volební stížnost k vyjádření, neboť jak bude zdůvodněno níže, navrhovatel není aktivně legitimován k podání svého návrhu. Ze stejného důvodu nezasílal soud návrh k vyjádření ani poslancům, jejichž zvolení navrhovatel zpochybnil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

III.a Aktivní legitimace navrhovatele jako kandidáta

[8] Navrhovatel podává svůj návrh primárně jako kandidát, jenž kandidoval ve volebním kraji Vysočina za volební koalici PIRÁTI a STAROSTOVÉ. Podle výsledků voleb zveřejněných SVK pod č. 372/2021 Sb. byl v tomto kraji za volební koalici PIRÁTI a STAROSTOVÉ zvolen Ing. Lukáš Vlček a navrhovatel, kandidující pod pořadovým číslem 4, se stal díky počtu preferenčních hlasů prvním náhradníkem.

[9] Ze zákonné úpravy však jasně plyne, že s postavením kandidáta do Poslanecké sněmovny není spojena aktivní legitimace k podání návrhu na neplatnost zvolení kandidátů. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. platí: „*Za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.*“ Jinak řečeno, samotný kandidát má aktivní legitimaci k podání návrhu pouze tehdy, je-li nezávislým kandidátem, tedy kandidátem nekandidujícím za žádný volební subjekt. To však navrhovatel není a ve volbách do Poslanecké sněmovny ani být nemůže, neboť v nich mohou podle § 31 odst. 1 volebního zákona kandidovat pouze „*registrované*

politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice". Z toho vychází i specifická úprava aktivní legitimace pro přezkum voleb do Poslanecké sněmovny, obsažená v § 87 odst. 1 volebního zákona: „*Podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována, (dále jen ‚navrhovatel'). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.*"

[10] Nezvolený kandidát tedy ani podle soudního řádu správního, ani podle volebního zákona nemá aktivní legitimaci k napadení neplatnosti volby (ostatních) kandidátů, a to ani kdyby se takovým návrhem domáhal toho, aby byl zvolen on sám namísto kandidáta, jenž byl podle něj zvolen neplatně. Skutečnost, že kandidáti (kromě nezávislých kandidátů v případě voleb do Senátu) nemají aktivní legitimaci pro podání návrhu na soudní přezkum voleb do komor Parlamentu, již Nejvyšší správní soud aproboval na půdorysu senátních voleb v usnesení ze dne 2. listopadu 2016, č. j. Vol 7/2016 - 25.

[11] Navrhovatel upozorňuje, že odepření aktivní legitimace by mu znemožnilo domáhat se svého práva být volen a zvolen, garantovaného čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod: „*Občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.*" Spatřuje v tom dokonce odepření spravedlnosti.

[12] Nejvyšší správní soud s ním souhlasí, že nynější zákonná úprava aktivní legitimace je v tomto ohledu problematická. Nezvolený kandidát se totiž podle ní může soudní ochrany proti svému nezvolení domoci pouze dvěma způsoby: buď sám za sebe jako volič, tedy jako občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, nebo prostřednictvím subjektu, na jehož kandidátní listině kandidoval. Oba způsoby však mají jisté nedostatky.

III.b Aktivní legitimace navrhovatele jako občana

[13] První z uvedených cest je občas nezvolenými kandidáty využívána (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. června 2006, č. j. Vol 50/2006 - 53, č. 945/2006 Sb. NSS), má ovšem své limity, neboť při jejím použití se může nezvolený kandidát na poslance jako občan domáhat pouze neplatnosti zvolení kandidátů, a to jen těch zvolených ve volebním kraji, kde má sám trvalý pobyt nebo kde vykonal své volební právo (srov. usnesení NSS ze dne 26. června 2006, č. j. Vol 5/2006 - 46, č. 944/2006 Sb. NSS). Nemůže se tedy domáhat ani přímo svého zvolení (to leda jako důsledku vyslovení neplatnosti zvolení jiného kandidáta v jeho volebním kraji ve smyslu § 90 odst. 4 s. ř. s.), ani vyslovení neplatnosti volby kandidátů v jiných volebních krajích.

[14] Tato omezení dopadají i na nyní posuzovaný návrh, na nějž může soud nahlížet právě jedině jako na návrh, který podal *občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen* (§ 87 odst. 1 volebního zákona). V tomto postavení ale nemůže platně navrhovat to, co nyní navrhuje, tedy domáhat se jiného rozdělení mandátů mezi jednotlivé volební kraje a v jeho důsledku navrhovat neplatnost zvolení jedné kandidátky v Karlovarském kraji, jednoho kandidáta ve Zlínském kraji a jednoho kandidáta v Jihočeském kraji a místo nich navrhovat zvolení kandidátů za jiné kraje, včetně

zvolení sebe sama. Napadá tím totiž zvolení kandidátů v krajích, v nichž sám voličem nebyl, a jeho návrh je v tomto směru nepřípustný. Návrh na vyslovení neplatnosti zvolení jím uváděných kandidátů by mohli podat jedině voliči zapsaní do seznamů voličů v těchto krajích.

[15] Ve svém vlastním kraji se naopak nemůže domáhat přímo zvolení nezvoleného kandidáta, tedy sebe sama. Takový petit je totiž podle volebního zákona nepřípustný, neboť jak bylo rekapitulováno výše, volič se může podle § 90 odst. 1 s. ř. s. ve vazbě na § 87 volebního zákona domáhat pouze *rozhodnutí soudu o (...) neplatnosti volby kandidáta*. Ustanovení § 90 odst. 4 s. ř. s. sice dává volebnímu soudu pravomoc, podle níž *[p]okud soud rozhodne o neplatnosti volby kandidáta, může současně vyhlásit za zvoleného toho, kdo byl řádně zvolen.* Tato možnost pozitivně rozhodnout o zvolení kandidáta je však jasně podmíněna výrokem o neplatnosti volby jiného kandidáta. Pokud se tedy navrhovatel nedomáhá vyslovení neplatnosti volby žádného konkrétního kandidáta zvoleného v kraji Vysočina, nemůže jako občan samostatně požadovat, aby byl jiný kandidát – on sám – v tomto kraji zvolen.

[16] Nejvyšší správní soud si je vědom, že nynější zákonné nastavení aktivní legitimace fakticky znemožňuje voliči brojit proti rozdělení mandátů mezi jednotlivé volební kraje, leda by byl podle názoru tohoto voliče zvolen i v jeho kraji poslanec, který podle něj zvolen být neměl. Takové omezení je však důsledkem jasné zákonné úpravy a v posledku i samotného rozdělení území republiky na čtrnáct volebních krajů, které Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 44/17 zčásti kritizoval, ale zachoval. Samotné omezení aktivní legitimace voličů v soudním přezkumu voleb tento nález nijak nezpochybnil, a lze tedy v této otázce i nadále vycházet z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu.

[17] Ten již v usnesení ze dne 15. února 2018, č. j. Vol 16/2018 - 33, č. 3717/2018 Sb. NSS, akceptoval na půdorysu přezkumu volby prezidenta republiky, že „*pro soudní přezkum volby prezidenta republiky (jakož i dalších voleb) sám ústavní pořádek žádné mantinely nestanoví, Ústava České republiky v článku 58 výslovně svěřuje úpravu soudního přezkumu volby zákonu. Zákonodárce tak má velmi široký prostor pro uvážení, jak upraví parametry soudního řízení o přezkumu volby prezidenta republiky, včetně okruhu navrhovatelů, podmínek řízení, výrokových variant a požadovaného důkazního standardu, resp. podmínek pro vyhovění návrhu na vyslovení neplatnosti volby (podmínkou pouze je, aby soudní přezkum volby prezidenta republiky nebyl vyprázdněn, formálně či materiálně).*“ Stejně široké mantinely jako čl. 58 Ústavy ponechává pro soudní přezkum voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu i nyní aplikovaný čl. 20 Ústavy, podle nějž „*[d]alší podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb a rozsah soudního přezkumu stanoví zákon.*“

[18] K soudnímu přezkumu voleb do Poslanecké sněmovny Nejvyšší správní soud již ve výše citovaném usnesení č. j. Vol 5/2006 - 46 zdůraznil, že „*za situace, kdy jsou volby organizačně rozčleněny do relativně autonomních 14 krajů, má jinou povahu návrh na neplatnost volby kandidáta/ů podaný jednotlivým občanem a kandidující politickou stranou (koalicí). U jednotlivého občana vystupuje do popředí ochrana jeho aktivního volebního práva, a zákon proto zjevně (byť nikoliv výslovně) předpokládá, že argumentace takovýchto návrhů bude směřovat proti konkrétním protizákonnostem při bezprostředním či zprostředkovaném výkonu tohoto práva, přičemž ke zpochybnění výsledku volby může dojít právě z tohoto důvodu*

jen tam, kde je občan zapsán ve stálém seznamu, anebo kde reálně toto právo uplatnil". Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že „*návrh na neplatnost volby kandidáta podaný občanem ve smyslu a za podmínek obsažených v ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb. může být soudem shledán důvodným pouze tehdy, pokud soud zjistí porušení zákona ve smyslu odst. 5 cit. ustanovení a zároveň se jedná o porušení řešitelné buď v rámci krajské kandidátní listiny jedné politické strany (tzn. např. jeden z kandidátů protizákonným způsobem poškodil jiné kandidáty na téže kandidátní listině natolik zásadním způsobem, že je namístě prohlásit jeho volbu za neplatnou a na jeho místo nastupuje v pořadí první nezvolený náhradník) anebo i napříč stranami, to však pouze tehdy, pokud se bude jednat o zásadní protizákonnost zjištěnou při hlasování a zjišťování volebních výsledků (např. byly chybně vyhodnoceny či sečteny hlasovací lístky, přičemž při jejich správném posouzení by mandát připadl odlišné straně).*"

[19] Na této úpravě, která efektivní přezkum voleb v rámci republiky jako celku prakticky svěřuje především do rukou kandidujících politických stran a politických hnutí, tedy Nejvyšší správní soud v minulosti neshledal nic protiústavního. Na tom nic nezměnilo ani navrhovatelem zmiňované zavedení druhého skrutinia. To sice má – na rozdíl od prvního skrutinia – celostátní podobu, takže hlas voliče z jakéhokoli volebního kraje může ovlivnit zvolení poslance i v jakémkoli jiném volebním kraji. To však samo o sobě nepředstavuje podstatnou změnu v postavení samotného voliče, neboť jeho hlas měl konkrétní celostátní důsledky i před novelou volebního zákona provedenou zákonem č. 189/2021 Sb., zejména měl tradičně vliv na to, zda voličem zvolený kandidující subjekt překročí na celostátní úrovni umělou uzavírací klauzuli podle § 49 volebního zákona.

[20] Z toho plyne, že nynější zákonná úprava nedává navrhovateli procesní prostředek, jímž by mohl sám přímo hájit své ústavní právo být volen proti namítanému nesprávnému postupu volebních orgánů. Přímo z pozice kandidáta totiž návrh na neplatnost volby kandidátů podat nemůže a z pozice občana může napadnout pouze neplatnost volby kandidátů zvolených v jeho vlastním volebním kraji, což mu ale vzhledem k obsahu jeho argumentace nijak nepomůže.

[21] Tento nedostatek v naplnění práva na přístup k soudu za účelem ochrany ústavně garantovaného základního práva být volen ve smyslu čl. 21 odst. 4 ve spojení s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod však Nejvyšší správní soud nemá jak překonat, neboť by musel jít proti výslovnému příkazu zákona, konkrétně proti výše citovanému taxativnímu výčtu aktivně legitimovaných subjektů, mezi nimiž samotný kandidát (kromě nezávislých kandidátů v některých typech voleb, nikoli však voleb do Poslanecké sněmovny) uveden není. Nelze ani shledat, že by bylo možno navrhovatelovo právo ochránit tím, že by Nejvyšší správní soud předložil výše citovaná ustanovení Ústavnímu soudu s návrhem na jejich zrušení pro možnou protiústavnost postupem dle čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť Ústavní soud jako tzv. negativní zákonodárce nemůže do citovaného taxativního výčtu „dopsat" další subjekty; mohl by leda celou uvedenou úpravu zrušit a nechat na zákonodárci, aby přijal úpravu novou, což nelze v dané situaci pokládat za efektivní cestu k ochraně navrhovatelových práv v nynějším řízení. Nejvyšší správní soud uzavírá, že v obecné rovině může problém účinné ochrany práva být volen pomocí návrhu podaného samotným kandidátem vyřešit jedině sám zákonodárce případným doplněním § 87 odst. 1 volebního zákona a § 90 odst. 1 s. ř. s.

III.c Ochrana prostřednictvím kandidujícího subjektu

[22] V nynějším případě však zbývá druhá z cest uvedených výše v bodě [12], totiž ochrana prostřednictvím subjektu, na jehož kandidátní listině nynější navrhovatel kandidoval. Právě politická strana, hnutí nebo koalice může svým návrhem zpochybnit platnost volby kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny v různých volebních krajích, v nichž podala kandidátní listinu, a to včetně návrhu na neplatnost volby všech kandidátů v republice.

[23] Právě z možnosti využití této cesty zjevně vycházel zákonodárce, když v § 90 odst. 1 s. ř. s. odlišil na straně jedné nezávislé kandidáty, kterým aktivní legitimaci samostatně přiznal, a na straně druhé politické strany a další kolektivní subjekty, které předkládají kandidátní listiny či přihlášky k registraci a u nichž se předpokládá, že právě jejich prostřednictvím budou hájena práva jejich individuálních „stranických" kandidátů (viz výše zmiňované usnesení č. j. Vol 7/2016 - 25). Nejvyšší správní soud si je vědom, že tento předpoklad nemusí být vždy naplněn a že se zájmy individuálního „stranického" kandidáta mohou se zájmy subjektu, za nějž kandidoval, rozcházet a takovému kandidátovi pak bude zbývat pouze možnost podat návrh na neplatnost volby kandidáta jako občan, se všemi výše uvedenými limity.

[24] V nyní posuzovaném případě k tomu však nedošlo. Koalice PIRÁTI a STAROSTOVÉ, na jejíž kandidátní listině navrhovatel kandidoval, totiž podala k Nejvyššímu správnímu soudu souběžně návrh, v němž uplatňuje doslova totožný návrhový petit. Používá přitom totožnou argumentaci (s výjimkou pasáží o aktivní legitimaci) jako nynější navrhovatel, ostatně oba návrhy jsou podány prostřednictvím stejného právního zástupce, takže shoda mezi nimi není překvapivá. Uvedený návrh Nejvyšší správní soud souběžně věcně posoudil v řízení vedeném pod sp. zn. Vol 202/2021, v němž jednal i přímo s nynějším navrhovatelem, který tak mohl svá práva v uvedeném řízení hájit.

[25] Lze tedy shrnout, že navrhovatelův návrh upozorňuje na jisté ústavněprávní nedostatky zákonné úpravy aktivní legitimace pro soudní přezkum voleb, neboť samotný nezvolený kandidát se může domáhat pouze neplatnosti volby jiných kandidátů jako občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen. Takto omezený návrh však nemusí vždy dostatečně ochránit jeho vlastní ústavně garantované právo být volen, typicky v situaci, kdy se domáhá toho, že měl být zvolen on sám namísto kandidáta z jiného volebního kraje. V nyní posuzovaném případě však k protiústavnímu odepření spravedlnosti nedochází, neboť navrhovatelova práva byla věcně i procesně dostatečně ochráněna v řízení souběžně vedeném pod sp. zn. Vol 202/2021 o věcně zcela obdobném návrhu koalice PIRÁTI a STAROSTOVÉ, na jejíž kandidátní listině navrhovatel kandidoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud proto nynější návrh v souladu s platnou *zákonnou* úpravou i dosavadní judikaturou odmítl, neboť navrhovatel se jím nedomáhá neplatnosti zvolení kandidátů ve svém volebním kraji, tedy toho jediného, čeho by se mohl domáhat jako

občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen. Věcně je argumentace obsažená v návrhu vypořádána v řízení vedeném pod sp. zn. Vol 202/2021.

[27] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 5. listopadu 2021

Tomáš Langášek
předseda senátu